

DIYARBAKIR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA

ŞİKÂyetçi: Diyarbakır Barosu Başkanlığı

VEKİLİ:

ŞÜPHELİ: Mehmet Delihasan, Sarıyer Belediyesi meclis Üyesi

SUÇ: Halkı Kin ve Düşmanlığa Alenen Tahrik veya Aşağılama(TCK m. 216/1,2),

AÇIKLAMALAR:

Amedspor Kulübü TFF 2. Lig Beyaz Grupta mücadele etmektedir. 3 Eylül 2023 tarihinde, Sarıyer Spor Kulübü ile Amedspor Kulübü futbol müsabakasında karşı karşıya gelmiştir.

Müsabaka sonrasında, Sarıyer Belediyesi MHP'li meclis üyesi Mehmet Delihasan Amedspor kulübü hakkında, Amed spor kulübüne yönelik olarak ismini söylemekten "haya" ettiği şeklinde sözler sarf edilmiş ve "terör" ile ilişkili bir spor kulübü olarak ifadeler kullanılmış, Diyarbakır Barosu Eski Başkanı ve Diyarbakır milletvekili Sezgin TANRIKULU'nun Amed Spora yönelik desteğin "terör"le ilişkili olduğu belirtilmiştir. (<https://twitter.com/amedsporbarikt/status/1699076356791820584?s=48>)

Amed S.F.K (Amed Sportif Faaliyetler Kulübü), Türkiye'nin Diyarbakır şehrinde bulunan bir spor kulübüdür. Futbol kulübü, 2013-14 sezonundan bu yana TFF 2. Lig'de mücadele etmektedir. Kulübe ismini veren Amed kelimesi, Diyarbakır kent merkezinin tarihi isimlerinden biri olan, Süryanice Amed/Amîd kelimesinden gelmektedir.

Amed Spor Kulübünün Türkiye'nin dört bir yanında, yüzbinlerce taraftarı olmasına rağmen gittiği her deplasmanda taraflarına yasak uygulanmakta, futbol müsabakalarında futbolcuları, yöneticileri ve taraftarlarının sistematik bir şekilde sözlü ve fiziksel saldırıya uğradığı bir süreç yaşanmaktadır. Şüphelinin söylemleri yaygın ve sistematik bir şekilde, artan bir şekilde uygulanan nefret içerir söylem ve eylemlerin bir parçasıdır.

Somut bir tehlike suçu olarak 5237 sayılı TCK'nın 216/1 maddesinde düzenlenen ve kamu düzenini, toplum huzurunu/barışını himaye eden, esas itibarıyla nefret söylemini sınırlandırmayı hedefleyen Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik Etmek suçu; halkı, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığına dayanarak birbirine karşı kamu düzeni için tehlikeli olabilecek şekilde düşmanlığa veya kin beslemeye alenen tahrik edilmesini cezalandırmaktadır.

Madde gerekçesinde de açıklandığı üzere; Suçu oluşturan "tahrik", soyut saygısızlık ve reddin ötesinde, bir halk kesimine karşı düşmanca tavırlar gösterilmesini sağlamaya veya bu tür tavırları pekiştirmeye objektif olarak elverişli olmalıdır. Fail sübjektif olarak da bu amacı gütmeli, halk kesimini kin ve nefrete tahrik etmelidir. Bu kapsamda salt yüz çevirme, soyut bir red veya saygısızlık ifade eden bir davranışta bulunma veya bu yönde sözler sarfetme, suçun gerçekleşmesi bakımından yeterli değildir. Fiilin suç teşkil etmesi için bunların ötesinde, ağır ve yoğun bir tarzda kin ve düşmanlığa tahrikin var olması gerekir. Diğer bir tabirle etkili bir şiddet çağırısı ya da nefret söylemi

içermelidir. Failin fiili, adet ve şahıs olarak muayyen olmayan toplum kesimi üzerinde kin ve nefret duygularının oluşumuna veya mevcut duyguların pekişmesine etkide bulunmalıdır.

Kin ve düşmanlık; "husumet beslenen konuya karşı tasarlayarak zarar vermeye, öç almayı gerektirecek şiddette nefret duymaya yönelik hareketlerin zemini oluşturan psikolojik bir hal" olarak açıklanabilir, "kin ve düşmanlık" ibaresinin anlamı da dikkate alındığında sadece "şiddet içeren ya da şiddet tavsiye eden tahrikler" madde kapsamında değerlendirilebilecektir.

Türk Ceza Kanununun 216. maddesinde yer alan düzenleme, doğrudan ifadenin içeriğini hedefe alarak bir sınırlama öngörmemektedir. İfadenin iletişimsel etkisinin muhatapları üzerinde yarattığı varsayılan etkiyi değil, somut vakıada kullanılan ifadenin yaratmış olduğu etkiyi dikkate almaktadır.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; şüpheli tarafından, Amedspor kulübü isminin ifade edilmemesinden haya edildiği ifade edilmiş, gerek futbol kulübü gerekse destek veren sezgin TANRIKULU'nun "terör" ile ilişkilendirilmiş, futbol müsabakasına dair değerlendirmede, futbol müsabakasının barışçıl bir şekilde oynanmasından öte özü itibarıyla etkili bir hakaret ve nefret söylemi de içeren şekilde söylemlerde bulunmuştur.

Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama suçu ile kamu güvenliği açısından tehlikeli olan kin ve düşmanlığa alenen tahrik veya halkın bir kesimini belirli nedenlerle alenen aşağılama ya da halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama yasaklanarak, toplum içinde çıkacak kargaşa ve huzursuzluk engellenmek istenmiştir. Nitekim bu suç tipi, toplumun bir kesiminin, diğer bir kesimine karşı kin ve düşmanlık beslemesini önlemek amacıyla düzenlenmiştir. Bu kapsamda, şüphelinin söylemleri gözetildiğinde, yaygın ve sistematik bir şekilde kamuoyu nezdinde Amedspor Kulübüne yönelik ayrımcı ve nefret içerir söylemlerde bulunulmakta, şüpheli tarafından da aynı mahiyette açıklamalarda bulunulmuş olup TCK'nın 216. Maddesi kapsamında şüphelinin cezalandırılması gerekir.

Nefret ve Ayrımcılık Yasağı, uluslararası insan hakları koruma rejiminin temel ilkelerinden biridir. Bu nedenle, uluslararası insan hakları hukuku standartları çerçevesinde kapsamlı olarak tanımlanıp, koruma altına alınmıştır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin birinci maddesinde, "bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar..." cümlesiyle ifade edilen "eşitlik" ilkesi, aynı zamanda diğer bütün hakların da temelini oluşturur. Bildirinin ayrımcılıkla ilgili ikinci maddesi insan haklarına ayrımsız olarak sahip olunacağını ifade ettiği gibi eşitliğin kapsamını da tanımlar niteliktedir, buna göre; Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'de bildirgede anılan hakları topluca güvence altına almıştır. Türkiye'nin de imzaladığı bu sözleşme eşitlik ilkesinin uluslararası dayanakları arasındadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10. maddesi de, "kanun önünde eşitlik" başlığı altında, anılan uluslararası bildirge ve sözleşmelere paralel olarak, eşitlik ilkesini ayrıntılı biçimde düzenler.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT) tanımına göre; Mağdurun mülkün ya da işlenen bir suçun hedefinin, gerçek veya hissedilen ırk, ulusal ya da etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engellilik, cinsel yönelim veya diğer benzer

faktörlere dayalı olarak benzer özellikler taşıyan bir grupta gerçek ya da öyle algılanan bağı, bağlılığı, aidiyeti, desteği ya da üyeliği nedeniyle seçildiği, kişilere veya mala karşı suçları da kapsayacak şekilde işlenen her türlü suçtur.

Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler'in Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 20'nci maddesinde, "ayrımcılığı, düşmanlığı veya şiddeti kışkırtan her türlü ulusal, ırkçı veya dinsel nefret savunusu"nun kanunla yasaklanacağı belirtilmiştir.

Şüpheli tarafından Amedspor kulübüne yönelik ayrımcı, ve nefret içerikli söylemlerde bulunulmuştur. Halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu tehlike suçu olup, suçun oluşması için zarar oluşması gerekmez. Dolayısıyla kamu barışının bozulma ihtimali suçun işlenmesi için yeterlidir. Bu unsurun gerçekleşmesi için kamu barışını bozmak için açık ve yetkin bir tehlike olması gerekmez. Bu kapsamda, Amedspor Kulübüne yönelik sözlü saldırı gözetildiğinde, şüphelinin TCK'nın 216. Maddesi gereğince yargılanması ve cezalandırılması gerekir.

HUKUKİ NEDENLER: TCK 216. Madde, CMK ve diğer yasal nedenler

DELİLLER: Görüntü kayıtları, Sarıyer TV program kaydı, <https://twitter.com/amedsporbarikt/status/1699076356791820584?s=48>

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklandığı üzere şüphelinin hakkında TCK'nın 216. Maddesi gereğince, soruşturma başlatılmasını ve cezalandırılması için kamu davası açılmasına karar verilmesini saygıyla talep ederiz.

Diyarbakır Barosu Vekili